

การศึกษาบทบาทหญิงชายกับการพัฒนา : กรณีศึกษาในเขตเชียงทอง หลวงพระบาง ตั้งแต่ ค.ศ.1975 ถึงปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาบทบาทผู้หญิง-ผู้ชาย ในการพัฒนาหลัง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค.ศ.1975 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในเขตเชียงทอง หลังการประกาศให้หลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลก และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันในลาว การศึกษาใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลและการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษาพบว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่สังคมมีการแบ่งบทบาทหญิงชายตลอดมาในอดีต ตั้งแต่ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค.ศ.1975 โดยกำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้นำมีหน้าที่ด้านการปกครอง หรือมีส่วนร่วมในชุมชน ในขณะที่ผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลครัวเรือน บทบาทดังกล่าวได้รับการปลูกฝังผ่านทางวรรณกรรม สุภาษิต จนกลายมาเป็นบรรทัดฐานที่ปฏิบัติในสังคม แต่หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ในปี ค.ศ.1975 รัฐบาลส.ป.ป.ลาวได้ผลักดันให้ผู้หญิงออกมามีส่วนร่วมใน 2 พื้นที่คือ ทหารการเมืองเพื่อให้เข้าใจถึง

ระบอบสังคมนิยมและมีส่วนร่วมสำคัญในด้านเศรษฐกิจ โดยให้ผู้หญิงออกมาเป็นแรงงาน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ ในขณะที่เดียวกันเกิดการเคลื่อนไหวด้านแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้หญิงในกระแสโลก เมื่อรัฐบาลส.ป.ป.ลาว เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวจึงเกิดการจัดตั้งสหพันธ์แม่หญิงลาวขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อดูแลด้านสิทธิประโยชน์ของผู้หญิงและเด็ก โดยดำเนินงานในช่วงแรกตามแนวคิดการพัฒนาสตรีในกระแสโลก ในแนวสตรีในการพัฒนา และสตรีกับการพัฒนา

สำหรับเขตเชียงทอง เมืองหลวงพระบาง เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจตั้งแต่ ค.ศ.1995 หลังจากหลวงพระบางได้รับการขึ้นทะเบียนอยู่ในบัญชีของมรดกโลก จากกระแสดังกล่าว ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสู่หลวงพระบางเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้หญิงลาวจำนวนหนึ่งออกมาทำงานในด้านธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ผู้หญิงต้องเปลี่ยนบทบาทจากการดูแลครอบครัว และการผลิตที่ไม่มีรายได้มาสู่การทำงานที่มีรายได้ แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงยังคงต้องรับภาระด้านการดูแลครอบครัวอยู่เช่นเดิม จึงส่งผลให้ผู้หญิงต้องรับภาระเพิ่มมากขึ้น

จากภาระอันหนักอึ้งของผู้หญิงตามแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนาสตรีแนวทางใหม่ในกระแสโลก ที่เรียกว่า บทบาทหญิงชายกับการพัฒนา ที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงผู้ชายมีบทบาทที่เท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าพรรค รัฐบาลลาว รวมทั้งสหพันธ์แม่หญิงลาว จะได้พยายามผลักดันและสนับสนุนให้เกิดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังกล่าว โดยเริ่มจากการจัดทำโครงการต่างๆ ขึ้นมากมาย ได้แก่ การสนับสนุนทางการศึกษา จัดฝึกอบรมให้แก่ผู้หญิง แต่การพัฒนาบทบาทหญิงชายไปสู่ความเท่าเทียมในประเทศลาวโดยเฉพาะที่หลวงพระบางนั้น ยังเป็นเพียงการเริ่มต้น เพราะปัญหาในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายยังมีค่อนข้างน้อย หรือมีเฉพาะในกลุ่มคนที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น

ดังนั้นรัฐบาลควรส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริงทั้งผู้หญิงและผู้ชายโดยอาจเริ่มจากการวางรากฐานความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็ก โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทหญิง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่เท่าเทียมกันต่อไป